

**World Health
Organization**

Basın Bildirisi

Zatürre (pnömoni), her yaşta görülebilen ancak özellikle ileri yaş erişkinlerde ağır hastalık ve ölümün önemli nedenlerinden biridir. Yaşlanan nüfus, kentleşme, hava kirliliği ve tütün kullanımı pnömoni yükünü arttırmaktadır. Küresel Hastalık Yüğü 2023 hesaplamalarına göre, 2023 yılında 2,5 milyon kişi pnömoni nedeniyle yaşamını yitirdi. Dünya Pnömoni Günü'nün 2025 teması "Çocuk Sağkalımı" olarak belirlendi; amaç, her çocuğun iyi beslenme, temiz hava, aşı-lama ve gerektiğinde hızlı tanı-tedavi (an-tibiyotik ve oksijen) erişimiyle korunmasını sağlamaktır.

KOAH, bronşektazi, interstisyel akciğer hastalıkları, akciğer kanseri tedavisi gö-renler ve bağışıklığı baskılanmış durumları olan erişkinlerde pnömoni riski belirgin bi-çimde artar. Pnömoni atakları hastaneye yatışları, mortaliteyi ve uzun dönem solu-num fonksiyon kaybını arttırabilir. 70 yaş ve üzeri yaş grubunda yük çok yüksektir; bu yaş grubunda pnömoni/alt solunum yolu enfeksiyonları yılda 1 milyondan fazla ölüme yol açıyor. Kronik akciğer hastalığı olan erişkinlerde "yıllık aşı-lama kontrolü"-nün takip muayenelerine entegre edilmesi; sigarayı bırakma desteği, hava kirliliğine maruziyetin azaltılması ve sağlıklı yaşam önerileriyle birlikte ele alınmalıdır.

Pnömonokok aşıları erişkinde pnömoni ve ağır pnömonokok hastalığını önlemede en güçlü araçlarımızdandır ve ülkemizde pnö-mokok aşılarına ulaşılmaktadır. Daha ön-

ceki aşı-lama durumuna göre 50 yaş ve üzeri erişkinlerde, 19-49 yaş erişkinlerde ise komorbid durum (erişkin kronik kalp, kara-ciğer, böbrek ve akciğer hastalıkları, diya-bet, nefrotik sendrom, immün yetmezlikler, immunsupresyon vb.) gibi risk koşulu olma durumu ve önceki aşı-lara göre planlama yapılması önerilmektedir.

RSV (Respiratuvar Sinsityal Virüs) özellik-le 75 yaş ve üzeri ile 50-74 yaş aralığında olup yüksek riskli erişkinlerde alt solunum yolu hastalığına ve pnömoniye yol açabilir. Erişkinler için lisanslı RSV aşı-ları mevcuttur; hekiminizle risk değerlendirmesi yapılarak genellikle tek doz olarak uygulanır. Mev-simsel influenza aşısı ve güncel COVID-19 rapel dozları, erişkin pnömoni riskini azal-tan önemli diğer müdahalelerdir.

ASYOD, erişkin pnömoni yükünün azaltıl-ması için ulusal düzeyde çağrıda bulun-maktadır: Kronik akciğer hastalığı olan her erişkin için standart bakım paketine pnö-mokok, RSV ve influenza aşı-larının uygun şemalarla entegrasyonu; birinci basamak ve göğüs hastalıkları polikliniklerinde "aşı durumu"nun rutin olarak sorgulanması; tü-tün kontrolü ve hava kalitesini iyileştiren politikaların desteklenmesi.

"Pnömoni erişkinlerde önlenabilir ve yö-ne-tilebilir bir tehdittir. Doğru aşı, doğru za-manda ve doğru kişiye ulaştığında; has-taneye yatışları, ölümleri ve uzun dönem solunum sekellerini azaltabilir."